

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kurczaparti-utca 31. szám,
hova a lap szellemi részét
illető közlemények, előfize-
tési pénzek és hirdetések is
küldendők.

SZENTESI LAP

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetéseket

és nyilt-téri közleményeket
a kiadóhivatal mérsékelt ár-
jegyzék szerint számít.

Egyes példányok

kaphatók lapunk nyomdájá-
ban valamint Stark Nándor
és Szigethy Z. könyv- és
papirkereskedésében.

Kéziratok nem adatnak vissza

Megjelen hetenként háromszor:
vasárnap, kedden és pénteken reggel.
Egyes szám ára 5 kr.

Feladó-szerkesztő és kiadótulajdonos:
SIMA FERENCZ.

Lapunk megrendelhető:
a kiadóhivatalban és lapkihordóink útján,
kik az előfizetési pénzek beszedésével is meg vannak bízva.

Egy sötét bűn.

A bűnök tenger-sokasága között nincs sötétebb, nincs megbocsáthatlanabb, nincs megvetésreméltóbb az — emberirtásnál. Annál az emberirtásnál, melyet nem fegyverrel, nem viaskodva az önvédelemre képes áldozattal; hanem tiltott szerek és kotyvalékok segélyével, titokban, önmagukkal tehetetlen, ártatlan lényeken, a vadállatnál is rosszabb lelketlen anyák szoktak végezni.

A nyomorult gyilkost, aki bosszútól, birtvágytól, vagy egyéb nemtelen szenvedélytől hevítve, fegyveres kézzel tör embertársának élete ellen — ha menteni nem is, de megérteni lehet, mert minden emberben ott szunnyadnak a rossz indulatok és állatias szenvedélyek, melyek legtöbbszörre a nevelés hiányossága vagy ferdesége következtében törnek felszínre, és kergetik bűnbe a gyarló embert. De mikor az anya, megtagadva legnemesebb ösztönét, mely még az állatot is magzatának védelmére és szeretetére indítja — szive gyermekének, a nőiség legdrágább kincsének kiirtására törekszik, annak elítélésére és méltó megbélyegzésére nem találunk megfelelő szót.

Ezeket a gondolatokat az a szomorú, sőt megdöbbentő statisztika kelti föl bennünk, melyet városunk népesedési viszonyairól lapunk legutóbbi számában közöltünk.

Ez a statisztika végeredményében sem kielégítő, mert egy 32 ezer lakossal bíró városban 1080 születés kevés, s ezzel szemben 874 halálozás sok. De különösen megdöbbentők a helybeli reform. egyház híveinek népesedési viszonyait feltűntető adatok. Ez az egyház körülbelül $\frac{2}{3}$ részét foglalja magában városunk összes lakosságának, és még is a reform. vallású szülöttek száma mindössze 525, és összes szaporulata csak 31; míg ellenben a felényi róm. kath. egyház szülötteinek száma 515, és szaporulata 162.

Szembeállítva ezeket az adatokat egymással, az ember megdöbbenéssel kérdezi, hogy mi lehet ennek a feltűnő különbségnek az oka? Hiszen reformátusok és katolikusok ugyanazon levegőt szívják, ugyanazon vizet isszák, táplálkozási, életrendi viszonyaik és szokásaik azonosak; s ha e tekintetben lehet némi eltérés, úgy az csak a reformátusok előnyére lehet, mert tudvalevőleg ők a vagyonosabbak.

Természetes fizikai oka és magyarázata tehát nincs az említett különbségnek; s így erkölcsi okának kell lennie. S ez pedig nem lehet más, mint az, hogy a reformátusok között nagyobb mértékben dühöng a gyermekirtás undok bűne.

Tudvalevőleg országszerte el van terjedve ez a legsötétebb bűn; s nemcsak azok üzik,

a kiket az erkölcsi botlás szégyene hajt rá, hanem üzik a fiatal házas asszonyok is, akik szabadulni akarnak a sok gyermektől.

Elég lelketlenség már az is, hogy a szülők legnagyobb része martalékul engedi gyermekét a járványok pusztításának, rendszerint nem, vagy hiányosan gyógykezelési, és ha elhal, azzal vigasztalja magát szűkkeblűen, hogy kevesebb lett a kenyérfogyasztó. De azok az anyák, a kik még születése előtt szándékosan eleméztik magzatukat; és azok az apák, akik elnézik az ilyen gonosztettet feleségeiknek — valóban megérdemlenék a fegyházat.

Nemcsak a közerkölciség szeplőtlen fogalma, nemcsak az emberiség ellen, nemcsak az isteni és világi törvények ellen, hanem a hazafiság és nemzetiség ellen is vétkeznek. Hiszen most is az a legfőbb bajunk, hogy kevesen vagyunk a bennünket körülvevő ellenséges népek tengerében, s ép az e miatt érzett honfiai aggodalom adta Széchenyi István szájába a lapunk múlt számában is idézett történelmi nevezetességű mondást: „oly kevesen vagyunk, hogy az apagyilkosnak is meg kellene kegyelmeznünk. S ime, nemhogy az apagyilkosnak megkegyelmeznünk, hanem a rossz anyák még a születendő gyermekeket is eleméztik.

Va öban, az ily gonosz tettek ellen gyöngék a mi törvényeink; s ezek a bűnök nem is fognak addig megszűnni, míg a törvény a legszigorubb megtorlás által elrettentő példákat nem szolgáltat.

De addig is, míg ez bekövetkezik, kötelességünk a baj orvoslására társadalmi és hivatalos téren ép úgy, mint magában a családban minden lehetőséget elkövetni.

Az orvosok és szülész-nők tartsák legszentebb kötelességüknek kéréselhetetlen szigorral üldözni a gyermekirtás bűnét, s ahol ilyen gonosztettnek nyomára akadnak, kimélet nélkül tegyék meg a följelentést. A lelkipásztorok tanítsák ki az eltévelyedetteket a felől, hogy mily nagy vétket követnek el az isteni és emberi törvények ellen. És — amire a legnagyobb súlyt fektetjük, mert legbiztosabb eredménnyel kecsegtet — maguk a családok, az apák és férjek gondosan őrködjének a bűnrehajló asszonyok fölött, beszéljenek a lelkükre, értesék meg velük, hogy legmagasztosabb női hivatásuk ép a család szaporításában áll, s hogy gyermekeikben nemcsak a saját magzataikat, hanem a leendő hazafiakat is kell tekinteniök, kikre a nemzetnek szüksége van, hogy főnállhasson, nagygyá és hatalmasá lehessen.

Ha ekképen mindenki hiven teljesíti kötelességét a felügyeletben és az oktatásban, akkor talán a nők is öntudatára ébrednek bűneiknek, és jövőre a népesedési viszonyok

örvendetes javulásnak indulnak; s nekünk nem lesz okunk és alkalmunk beszélni arról a sötét bűnről, mely megdöbbenéssel, honfiai keserűséggel — aggodalommal tölti el.

A villanyvilágítás ügye.

Előttünk fekszik a belügyminiszter leirata, melylyel a villanyvilágítási szerződés sorsa felett döntött.

Bizvást nevezhetjük döntésnek, mert egyelőre nem hagyta ugyan jóvá a szerződés minden részletét, de leirata az elvileg való jóváhagyást határozottan magában foglalja, mert csak némi módosításokat követel a szerződés néhány pontján, ami annyit tesz, hogy ha ezek a módosítások megtéteknék, a szerződés jóváhagyottnak tekinthető.

A kívánt módosítások a következők:

1. Azon esetre, ha a hajtó — vagy áramfejlesztő gépben történendő hiba miatt szünetel a világítás, a miniszter nem találja elégnek, hogy a szünetelési időre esedékes díjtól a vállalkozó elesik, hanem a helyett bírság terhe alatt kötelezendőnek tartja a vállalkozót, hogy a szünetelési időre más világítási módról gondoskodjék; és egyúttal megállapítandónak tartja azt az időpontot is, melyen belől a villannyal való világítás ujólag megkezdendő.

2. Határozottan kikötendő a szerződésben, hogy a vállalat a város beleegyezése és a törvényhatóság jóváhagyása nélkül másra át nem ruházható.

3. Kimondandó, hogy az esetleges bírságok nem csupán a vállalati díjból vonhatók le, hanem a körülményekhez képest a vállalkozó egyéb vagyonából is behajthatók.

4. Az a pont, hogy tiszta holdvilágos éjszakán a vállalkozó nem köteles világítani — kihagyandó; mivel — ugymond a leirat — a hold világítása rögtönösen is megszűnhet, s akkor a város sötétségben maradna.

5. Biztosítékul a villanyvilágítási berendezés — mely értékes ugyan, de ingóság — nem elegendő; e helyett más megfelelő biztosíték követelendő; s az előlegül adandó 12 ezer forint kiszolgáltatása is a biztosítéktól tétetik függővé.

6. Meghatározandó a szerződésben, hogy a villanyvilágításnak mely rendszerre alkalmazandó; és hogy a lámpák fényereje szakszerűen miképpen ellenőriztetik.

7. Megállapítandó, hogy a városnak 30 év múlva lesz-e joga a telepet megváltani, s ha igen, minő feltételek alatt? Ha pedig nem, mi történik akkor a közvilágítás biztosítása iránt?

8. Megállapítandók azon föltételek, melyek mellett a magán fogyasztók a villamos áramot világítási vagy egyéb célokra igénybe vehetik.

Ezek azok a kívánalmak, melyeknek teljesítéséhez a miniszter a jóváhagyást köti.

Lapunk szerkesztője lévén az egyik szerződő fél, mi a magunk részéről nem bocsátkozhatunk a dolog bővebb taglalásába, mert — amint a fentebbiekből látható — a módosítások inkább a világítás behozatalának,

ellenőrzésének és biztosításának technikai kivitelére, mint a vállalat finansziális részére vonatkoznak. S ez bizonyít legfényesebben a mellett, hogy Sima Ferencz vállalatát maga a miniszter is úgy tekinti, hogy Sima Ferencz nem üzérkedési célokból, s főleg nem azért ment bele a vállalatba, hogy a városon nyereszkeskedjék, hanem azért, hogy ez a fontos alkotás végre valahára létesüljön; s éppen azért érintetlenül hagyja a szerződés lényegét, a világítási árakat; s így az is természetes hogy Sima Ferencz nem zárkózik el semmi olyan föltételtől, melylyel a város érdekének nagyobb biztosítása céloztatik.

Igy például semmi kifogása az ellen, hogy a berendezés leköltése helyett más megfelelő biztosítékot szolgáltasson; mert a berendezés leköltése rá nézve nagyobb kockázattal jár mint bármi más egyéb biztosíték. Az ellen sincs észrevétele, hogy szerződésileg állapíttassék meg a város megváltási joga; valamint hogy szabályoztassanak azon föltételek, melyek a magán fogyasztással szemben irányadók lesznek.

S e szerint nem sokáig fogjuk nélkülözni a villamos világítást.

Ami hiányzik a „Válasz“-ból.

— Levél a szerkesztőséghez —

Tisztelt szerkesztőség!

Becses lapja legutóbbi számának „Válasz — egy csomóban“ című közleményét az első betűtől az utolsóig szívesen aláírom; mert úgy meg van az szóva paprikázva, a miként csak dukál; és a vármegye lapja prűszköl is tőle keservesen. De hogy még több oka legyen keseregni, méltóztassék meg engedni, hogy a magam részéről tegyek még egy pár olyan észrevételeit, ami — hiányzik a „Szentesi Lap“ idézett cikkéből.

A „Válasz“ ugyanis nem reflektált arra, hogy a főispán által üzött felebezgetési sport, és törvény-magyarázat néha egy kis kudarczczal is járt.

Ott volt például az a feltűnő eset, midőn a főispán a Kelemen Béla felfüggesztését kimondó vármegyeközügylési határozat végrehajtását — főispáni hatalmának csillogtatásával, tüntetőleg és kihívólag — felfüggesztette. Eme főispáni hatalmaskodás mellett tudvalevőleg váltig ütötte akkoron a nagy dobót a vármegye lapja, és telekürtölte vele a világot,

hogy a megyebizottság többsége ellen a főispán milyen lovagi módon megvédelmezte a Kelemen Béla igazságát. És a belügyminiszter, aki ezt az ügyet — kiváló fontosságánál fogva maga intézte el, a főispán intézkedésének hatályon kívül helyezésével, a megyebizottságnak adott igazat, a mennyiben jóváhagyta a felfüggesztő határozatot. Olyan szembezőkö dezavualása volt ez a főispánnak, amit hivatalos műnyelven „orr“-nak szoktak nevezni; s mi, akiknek meg van a magunk tiszta alkotmányos fogalma a politikai önézetről, vártuk, sőt biztosra vettük, hogy a főispán erre a leczkére a — lemondásával fog felelni. Ezt, persze, nem cselekedte meg, ami egészen az ő dolga; de illetén fiaszkó után legalább ne dicsekedjék vele a vármegye lapja, hogy a belügyminiszter „mindig, „mindenben“ a főispánnak adott igazat.

Aztán ott volt a Korpás Pál szegvári plébános esete, a mikor a bíráló választmány — a főispán döntő szavazatával, a ki a szavazatát a törvényre való hivatkozással indokolta — elutasította Korpás Pált a maga jogos igényével. És a belügyminiszter, a Sima Ferencz bíráló választmányi tag fölterjesztésére, megsemmisítette a bíráló választmány határozatát, és kimondta, hogy a főispán döntő szavazatával hozott határozat — törvénytelen.

Ezekről az esetekről megfeledezhetett a vármegye lapja, amely az effélékre nem szívesen emlékezik vissza; de mi, nagy közönség, nem feledkezünk meg; s nem engedünk port hinteni a szemünkbe.

Még csak azokról a sokat hánytorgatott „készszerződések“-ről akarok valamit mondani.

Tudvalevőleg nagyon fájdamasan esik a vármegye lapjának, hogy a polgármester egypárszor kész szerződést terjesztett jóváhagyás végett a közgyűlés elé oly ügyekben, melyekben a képviselőtestület mar előzőleg elvi állást foglalt, s midőn e szerint a szerződés nem volt egyéb, mint — hogy a Szentesi Lap szavait idézzem — a közgyűlés elvi allaspontjának gyakorlati érvényesítése.

No hat, ha ezt a sokat gáncsolt eljárást a polgármester csakugyan rendszerré tenné, én csak elismerést szavaznék neki érte, mert ez a rendszer egyaránt helyes, praktikus és előnyös a városra nézve.

Helyes azért, mert tetemesen gyorsítja az eljárást, a gyors eljárás pedig a vármegyénél lehet ugyan üres jelszó, melylyel bizonyos programokat szokás hangoztatossá tenni és fölciczomázni; de a

városnál kívánatos, hogy ne csak jelszó hanem valóság legyen.

Praktikus és előnyös pedig az említett rendszer azért, mivelhogy — „d o b b a l n e m l e h e t v e r e b e t f o g n i.“ Ugyan mondja meg a vármegye lapja például azt, hogy ha elhá'ározná a város, hogy megveszi Péter Pál valamelyik házát szegényemháznak, avagy a „Szentés és Vidéke“ portáját a villanyvilágításhoz szükséges telepnek, és a polgármester ezen határozat nyilvánosságra jutása után kezden hozzá az alkudozáshoz, vajon azok a tisztel urak nem dupla krétával számolnának-e?

Meglehet, hogy a vármegye lapjának az ilyen eljárás jobban tetszenék; de már csak mi még is előnyösebbnek tartjuk azt, hogy ha a polgármester azt mondja az illető tulajdonosnak: „uram, ha hajlandó vagy a házadat ennyiért eladni, és a szerződést előzetesen megkötni, én javaslatba hozom, hogy vegye meg a város; de ha ennyiért nem adod, akkor majd keresek másik házat.“ Aztán mikor elébünk terjeszti a polgármester a szerződést, akkor kenyelmesen megbíraljuk a kész munkát, s ha előnyösnek látjuk — elfogadjuk, ha pedig hátrányosnak találjuk — nem fogadjuk el.

Olyan egyszerű dolog ez, mint a Kolumbus tojása; s vagy nagyon homályos elme, vagy roszakarat keli hozzá, hogy az ilyen eljárásban gáncsolnivalót találjon.

Csak ennyit akartam elmondani.

Valaki.

* * *

Ambátor — őszintén megvallva — nem szívesen folytatjuk a feleselést a vármegye lapjával, még is közöltük ezt a levelet, egyfelől azért, mert tartalmával teljesen egyetértünk, másfelől pedig azért, mert ez alkalmat ad nekünk arra, hogy multkori „Válasz“-unkat mi is kiegészítsük valamivel, amit akkor feleslegesnek tartottunk kijelenteni.

Azt kérdezte ugyanis a nevezett lap, hogy meri-e Sima Ferencz és Burián Lajos becsületszavára állítani, hogy nincs a zsebükben a Haris-ház megvételéről szóló szerződés?

Erre válaszunk az, hogy Sima Ferencz és Burián, ha válaszolnak, hát csak becsületes választ adhatnak; mert másra nem is képesek; de most az egyszer nem hajlandók a megyepárt lapjának kíváncsiságát kielégíteni.

Reméljük, most már nyugodtan alszik a vár-

A „SZENTESI LAP“ TÁRCAJA.

Jó barátok és ellenségek.

— Regény — 72. foly

Irtá: **Sima Ferencz.**

Madarassy Pál apja, Madarassy Miklós nyugalmazott őrnagy, — hogy a katonai szolgálatból kilepett — mintegy 10 évvel az előtt vette meg a kincstárnak Kálló melletti Tartsa nevű ezeröttszáz holdas birtokát, s mivel ezen a birtokon semmiféle gazdasági épület és uri lak nem volt: Madarassyék Kállóra költöztek és a szenvedélyes gazdává vált katoná Kállóról kezelte tartasai gazdaságát.

Az öreg ur nem igen vegyült a kállói társaságba, legfeljebb kaszinói ismeretsége volt a tősgyő keres kállói urakkal; — de mint egyébként igen jó kedelyű, tréfás embert, — ki politikai öntartásában nyíltan az ellenzékhez szegődött, az intelligenciájában is jobba a ellenzék szellemű Kálló népe, nagyban tisztelte. Felesége, ki teljesen német asszony volt, a tiszta magyar ajku nép között elszigetelve élt, s még az utcán sem lehetett egy évben egyszer se látni. Az őrnagy azonban megyei és városi közgyűlésekre is eljárt és mint közéleti ember is bírt tekintélylyel. Az öreg ur azonban amily szigorú és pedans katoná hírében állott, éppen olyan lezsér volt gyermekei nevelése körül és azok sorsa feletti gondoskodásban.

Három gyermeke volt, két leány és egy fiu, Pál.

A leányok voltak az idősebbek s mikor az elsőt egy huszárfőhadnagy megkérte, az öreg ur nem tett semmi elhenvetést. Igen, de a huszárnak nem volt vagyona, hogy a nőülhetéshez szükséges kauciót letehesse, s ezt a jegyváltás napján mondta meg a vőlegény Madarassynak. — Erre Madarassy azt felelte, hogy: „ha nincs kaució, hát nincs leány.“

S ehez leánya sirankozása daczára is annyira mereven ragaszkodott a nyugalmazott őrnagy, hogy: ha a felesége saját vagyonából ki nem segíti a szerelmes fiatal part, akkor semmi sem lesz a házasságból. — A második leányt egy igen tekintélyes földbirtokos kérte meg és vette el nagy küzdelem után. Az illető beleszeretett egy pesti bálban a gyönyörű Madarassy leányba és az ifju a bál után a szállodában felkereste az őrnagyot és megkérte a leány kezét.

— Leányom is tud az ön szándékáról? kérde az őrnagy.

— Igen.

— Hogyan, hiszen önök nem is ismerhetik egymást, legfeljebb a bálból.

— Ez az ismeretség elég az én elhatározásomhoz.

— S leányomról is feltételezi ezt?

— Igen őrnagy ur, az éjjel a második négyesnél közöltem vele elhatározásomat.

Az őrnagynak rendkívül imponált ez a gyors és bátor fellépés; de igen bosszantotta, hogy az ő leánya egy idegen, általa csak egy mulatságon látott embernek egyszerre oda igéri kezét. — S nyomban elhatározta magát, hogy leányának ezt a könnyelműségét meg fogja torolni.

— Tudja mit barátom, szól Madarassy kevés gondolkodás után a kérőnek: én katoná vagyok és nem adok a leányommal semmit. — No ne értsen félre, ez csak életemre szól.

— Nekem nem is kell semmi, csak a kisaszszony szíve.

— Igen szól az őrnagy; de az ön családja lutheránus és én a leányom csak az esetre adom önhöz, ha áttér a rom. kath. hitre.

— Őrnagy ur, szól az ifju büszkén felemelve fejét és hangját: mindent megteszek, hogy leánya kezét elnyerjem; de hitemet, no azt uram nem ál-

dozom fel senkiért; de ha kell feláldozom érte életemet!

— Derék, mondá az őrnagy, ön férfi, becsületes ember és tisztelni fogom jellemét mindig; de leányomra ne számíton.

Ez a házassági kísérlet azonban mégis megvalósult később; de csak úgy, hogy a fiatal ember megígérte az őrnagynak, hogy a születendő gyermekeket nemi különbség nélkül a kath. vallásban nevelteti.

A házasság ilyen egyezés mellett létre jött; de mikor megszületett az első gyermek s ez fiu lévén, törvény szerint apja hitében nevelendő; előjött a férj nemes ivadéka s a saját vallása számára követelte a gyermeket. A nagy-apa és nagy-anya odaáltak a bölcső mellé és kijelentették, hogy meghalnak inkább, de első unokájokra kath. pap nem teszi a kezét. — Az őrnagyot igen meghatotta ez a látvány s nemcsak hogy feloldotta vejét az adott szava alól; de hogy a születendő gyermekek egy vallásban neveltessenek, — mikor a második gyermek megszületett, aki leány lett — leányának azt tanácsolta, hogy térjen át férje hitére. S ez meg is történt.

Ilyen ember volt az öreg Madarassy, kit fia felkért, hogy menjen vele röktön és kérje meg neki Bene Irént.

Az őrnagy fia felszólítására azzal felelt, hogy ha a te kéreledre nem adják hozzád a leányt, ez azt jelenti, hogy még téged nem néznek elég érettnak arra, hogy föllépésed egy férj-jelölt sulyjával birjon, s én magam is abban a véleményben vagyok, hogy várhatsz még!

Folytatása következik.

megye lapjának szerkesztőse. Annyival inkább teheti ezt, mert mi nem zaklatjuk azzal a kis szívesseggel, hogy tulajdonképpen kinek a házáat szeretné a várossal megvétenni?

Szerk.

A közönség figyelmébe.

Közzététel végett Csongrádvármegye alispánjától egy figyelemre méltó és megszívlelésre érdemes felhívást kaptunk, mely a követ közleg hangzik:

Kérelem

Csongrádvármegye tisztelt közönségéhez!

Az 1896. évi ezredéves országos kiállításon vármegyénk minél nagyobb mérvű részvételének biztosítása céljából következő kérelemmel járulok Csongrádvármegye lelkes közönségéhez.

Tudvalevő dolog a tisztelt közönség előtt, hogy sok arra hivatott és képes iparos csak azért nem veendő részt a kiállításon, mert egyrészt nem rendelkezik a kiállítandó tárgy elkészítéséhez szükséges anyagi eszközzel, másrészt pedig, mert nincsen biztosítéka arra nézve, hogy a kiállításra készítenő műve vevőre lel s így az esetleg nagy költséggel előállított munkájának jól megérdemelt jutalmát el nem nyerheti.

Ezen sokakat elriasztó akadály elhárítása céljából felkérem a vármegye tisztelt közönségének azon részét, a kik kedvezőbb vagyoni viszonyaiknál fogva képesek és hajlandók is arra, hogy díszesebb és gondosabb s így költségesebb kiállítású ipari tárgyakat szerezzenek be maguknak, miszerint egyes, a kiállításra küldhető tárgyak megrendelése iránt hozzá fordulni sziveskedjenek, viszont felkérem mindazon iparosokat is, a kik a kiállításra küldendő tárgyak elkészítésére hajlandók, hogy nálam ezen szándékat jelentsék be.

Bizalommal fordulok ezen kérelmemmel a tisztelt megrendelőkhöz azért, mert ily uton beszerzendő szükségleteikre nézve kellő biztosítékot nyernek az iránt, hogy az illető iparos a munka előállításánál arra a szokottnál nagyobb figyelmet fordít, az iparosokhoz pedig azért, mert ily uton módját leli munkája érvényesítésének.

Szentes 1893. december 28.

Dr. Csató Zsigmond,
alispán.

* * *

Ehez a felhíváshoz ugyszólván felesleges minden kommentár. Teljesen igaza van a vármegye alispánjának abban, hogy a mód, melyet ő megjelölt, leginkább biztosíthatja iparosaink tömeges megjelenését az országos kiállításon.

Ha a tehetősebb tagjai a közönségnek előre tesznek megrendeléseket a különböző iparcikkre, az illető iparosok szivesebben vállalkoznak a kiállítási cikkek készítésére, mert a megrendelés által biztosítva vannak arról, hogy sok fáradsággal és sok költséggel előállított művük nemvész a nyakukon. Viszont a megrendelők is megnyugodhatnak abban, hogy ha már az illető iparos az országos kiállításon bátorodik megjelenni a munkájával, akkor az az iparcikk a mindennapiaknál sokszorosan különb lesz.

Az eszme tehát életrevaló. És mi a legmelegebben ajánljuk azt ugy a megrendelésre hivatott közönség, mint az iparosok figyelmébe.

Szerk.

Helyi és vegyes hírek.

— **Jókai Mór.** Fejedelmi ünnepély folyik le ma az ország fővárosában — fejedelmi díszszel. Az ünnepély pompáját és fényét nem az arany és a drágakövek csillogása adja meg, hanem az ércnél nemesebb, a gyémántnál drágább kincs: egy nemzet hálás elismerése. Nem szolgáltek üres tömjénezése, nem képmutató udvaroncok álnok hódolata, hanem a szívből fakadó szent lelkesedés övezi körül azt a magas piedesztált, melyen egy igazi született fejedelem, a költők királya, egy kimagasló szellemóriás dicsőségtől sugárzó alakja foglal helyet. Jókai Mór ünnepeli ma a magyar nemzet. Azt a Jókait, a ki ragyogó szelleme fényével bevilágította az egész művelt világot, s nemzetének méltó büszkesége lett. A kitől mi, törpe nemzedék minden szépet és nemeset tanultunk. Megtanultuk becsülni az erényt, szeretni a hazát,

és lelkesedni a mult dicső hagyományain. Ezt a férfiut ünnepli ma a nemzet apraja nagyja; palotákból és gunyhókból zeng feléje az üdvkiáltás, és a kik ott nem lehetünk közelében testileg, ott vagyunk mindnyájan lelkileg, s az éljenriadalomba, melytől visszahangzik ma a főváros, belevegyül a mi fohászunk is: „Magyarok Istene, sokáig éltesd Jókai Mórt!”

— **Lapunk felelős szerkesztője,** Sima Ferenc országgyűlési képviselő, erős meghülés következtében, néhány nap óta betegeskedik, s orvosi rendelet folytán a szobát kénytelen őrizni. Állapota azonban semmi aggodalomra nem ad okot.

— **Árvaház Szegváron.** Lapunk mult számában — hozzánk érkezett tudósítás alapján — említettük, hogy a jótékonyágáról ismert főrangú hölgy, Károlyi Sándor grófné a Szegváron lévő régi vármegyeház épületét megvásárolni szándékozik abból a nemes célból, hogy ott egy megyei árvaházat létesítsen, s hozzá tettük azt is, hogy az épületért 16 ezer forint vételért már meg is ígért. Illetékes helyről vett, teljesen megbízható információ folytán ezt a hírünket annyiban módosítanunk kell, hogy a grófné nem ajánlott föl vételért a vármegyének az említett épületért, hanem megkeresni szándékozik a törvényhatóságot az épületnek egy megyei árvaház céljaira leendő átengedése iránt. A létesítendő árvaház berendezéséről és fentartásáról a grófné gondoskodik. Ertesülésünk szerint a nemes lelkű grófnének az a terve, hogy az árvaházban helyeztessenek a vármegyéből mindazok a kis gyermekek, a kiknek fentartásáról és neveltetéséről — szülők hiányában — a községek volnának hivatva gondoskodni. Az árvaházban aztán a kisdetek nemcsak ellátást kapnak, hanem a tarsadalom hasznos tagjaivá neveltetnek. A szép emberbaráti eszme bizonyára minden jószívű ember lelkét megragadja, s így meg vagyunk győződve, hogy a vármegye a magasztos célra a legnagyobb örömmel fogja atengedni azt az ódon épületet, melynek fentartási költsége különben is meg haladja jövedelmét, s mely e szerint inkább teher, semmint vagyon-számba megy. Legalább a mi minket illet, mi a legmelegebb szívszóloői leszünk az eszmének, mely — ugy hisszük — megyszerte a legszivesebb fölkarolásra talál.

— **Közigazgatási bizottság** f. hó 11-én tartja rendes havi ülését. — Érdekes, hogy éppen e napra van Sima Ferencnek egy sajtópere is tárgyalásra kitűzve, melyet dr. Tasnádi Antal Szentes városának volt polgármestere (s nem a vármegye, mint ez a fővárosi lapokban tévesen közöltetik) indított ellene. Azért tartjuk ezt a bizottsági és peres nap találkozását érdekesnek; mert szinte rendszer, hogy — ha a vármegyén megtudják, hogy Sima Ferencnek valami peres napja van, akkor bizonyosan ülésnek kell itthon lenni, hogy ha csak lehet Sima Ferenc az ülésről elmaradhasson. Sima Ferenc bizonyára köszöni ezt a kiváló figyelmet.

— **Helyre igazítás.** Bozó Mihály ur annak helyre igazítására kért fel bennünket, hogy a közte és Hegyi Antal barátunk közt fennforgott sajtóperben a békülésre az első lépést nem ő, már mint Bozó Mihály tettemeg, hanem Hegyi Antal. Ezt a helyreigazítást örömmel tesszük meg; mert ez csak azt bizonyítja, hogy Hegyi Antal nem utasítja el az alkalmat, hogy a legnemesebb téren a béke útján fölé emelkedjék ellenfeleinek. Köszönjük Bozó ur szíves értesítését!

— **Közjegyzői helyettesítés.** A szegedi közjegyzői kamara — mint értesülünk — a szentesi kir. közjegyzőségre, az új közjegyző kinevezetéséig, Szabó Imre csongrádi kir. közjegyzőt helyettesítette.

— **Eljegyzés.** Paráté György, polgári leányiskolánk közkezdveltségben álló, fiatal tanára, jegyet váltott Stadtrucker Janka kisasszonynyal Ersekújváron. Frigyükre áldást és szerencsét kívánunk.

— **Halálozás.** Vidékünkön jól ismert két érdemes férfiú hunyt el a napokban. Az egyik: Balogi Soma, H.-M.-Vásárhely egyik előkelő polgára, ki a szomszéd város közeletében számottevő szerepet vitt. Ő volt H.-M.-Vásárhely utolsó bírája. A másik: Göndöcs Benedek gyulai plébános, pusztaszeri apát, és volt országgyűlési képviselő. Az utóbbi minőségében a derék apátur kedvenc alakja volt a humorisztikus lapoknak, és állandó céltáblája a jó és rossz viccezeknek. Mint pusztaszeri apát, sokat buzgólkodott a pusztaszeri romok megmentése érdeké-

ben; ásatásokat is rendezett a pusztaszeri kolostor környékén, s legutóbb melegen fölkarolta és propagálta az ezredéves ünnepély alkalmából Pusztaszeren rendezendő ünnepélyek eszméjét. Hires méhészt volt, s ha nem csalódunk, ő alapította az országos méhészeti egyesületet is. Mind a két elhunyt férfiuban hasznos polgárát vesztette el az ország. Nyugodjanak békével.

— **Bach Sándor vágrendelete.** A nem régebben elhunyt híres osztrák miniszter, akinek nevéhez Magyarországon a gyűlölet tapadt, 3 millió forintot hagyott hátra. Végrendeletét sokáig nem tállták meg, míg végre a napokban ráakadtak. Általános örökösévé öcsesét tette. Hívei közül is mindenkinek testált valamit. Stammer Sándor nyugalmazott alispánnak például — miszerint — áldást hagyta Lám, még is csak szép dolog a - - rokonlelkek barátsága.

— **A főgimnáziumi ifjuság** által rendezett Jókai-bálra — mely tudvalevőleg f. hó 13-án lesz a Kass vendéglőben — ma küldték szét a meghívókat. A buzgó rendezőség mindent elkövet a multság sikere érdekében, s mivel a közönség is melegen érdeklődik iránta, előre látható, hogy ez a bál az idei farsang fénypontja lesz. A kik netán tévedésből nem kaptak volna meghívót, és arra igényt tartanak, azokat bizalommal fölkeri a rendezőség, hogy a meghívók iránt hozzá fordulni sziveskedjenek.

— **A II-ik 48-as kör bálja.** Folyó hó 7-én, vasárnap este, a II-ik 48-as kör, a Teli-féle házban, jótékonycélu bálát rendez, melyre felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **Műkedvelői előadás.** Az iparos ifjak önképző köre által, az ipartestületi háznál lévő saját helyiségében, f. hó 7-én rendezendő — táncszünettel egybekötött — műkedvelői előadás szinlapja a következő: **A z a p a s z e r e l m e.** Népszimű 3 felvonásban. Irta: Korbuly József. (Rendező Rácz Zsigmond. Sugó Kovács György.) Személyek: Simon András, jómódu paraszt gazda Hollósy János. Káda^s Laczi, fogadott fia Dömsödy Bálint. Özv. Felszeginé Dömsödi Teruska k. a. Ágnes leánya Krecsmári Terka k. a. Kancsosi Márton, Felszeginé rokona Kádár Antal. Özv. Galambosiné, korcsmárosné Kálmán Juliska k. a. Fűredi Bandi, urasági számtartó Vass Mihály. Sára, gazdasszony Simon A.-nál Kolpaszki Teruska k. a. Egy öreg ember Ersek Imre. A legmelegebben ajánljunk nemcsak az iparos és gazdalkodó osztály, hanem az intelligencia figyelmébe is ezt az élvezetesnek ígérkező estélyt.

— **A szinkört** — mint nagy meglepetéssel halljuk — a tanács Bokodi Antal szinigazgatónak adta ki a nyári évadra. Nem ismerjük az indokokat, melyek a tanácsot elhatározásában vezették, de mindenesetre csodálatosnak tartjuk, hogy akkor, midőn elsőrendű társulatok pályáztak, minő például a Rakodczayé, Halmayé, és különösen a Tiszai Dezső debreczeni szinigazgatóé, a tanács egy harmadrendű társulatnak adott előnyt. Félünk, hogy ennek az előnynek szegény Bokodi fogja megérezni a hátrányait.

— **Beállott a Tisza,** és beszünt a kompközlekedés. A rendőrség azonban kötelezte a révbérlőket, hogy a jeget még a mai nap folyamán kivágassák, s a kompközlekedést nyomban megnyissák; a minek teljesítésére a bérlők vállalkoztak is.

— **Elveszett juhok.** Kürti Szabó Imrének a dönáti tanyájáról még december 31-én világgá szaladt 6 db. K. bélyegű birkája. A jámbor állatoknak azóta nem sikerült a nyomukba jutni. Aki netán tud felőlük valami utbaigazítást adni, jelentkezzék a rendőrségnél, hol liló jutalomra számíthat.

— **Jegyzőválasztás Tömörkényen.** A Mindszent község tiszáninni részéből alakult új községben Tömörkényen, a napokban volt az első tisztújítás. A jegyzői állásra egyhangulag Keviczki Sándor csongrádi segédjegyzőt választották meg.

— **Fehér holló háziur.** Bécsben szenzációs esemény történt, a minőt talán még soha sem jegyeztek fel a városok történetében. Leicher Erzsébet ottani háztulajdonosnő, a ki december hó 30-án meghalt, végrendeletileg a házában lakó összes feleknek elengedte két negyedévi házbérlőket. Ugyan mit szól ehhez a többi háziur?

— **Biblia az Árpádok korából.** Fejérpatak László dr. érdekes irodalmi leletre akadt. Az admonti kolostorban egy, Magyarországból származó, 11-ik századbéli bibliát fődözött föl. A pompásan kiállított mű két vastag pergament-kötetből áll festett inicialékkal és szélidiszitésekkal.

— **Dinamittal kipusztított család.** Szenzációs tragédia történt Vlnában. Klakvitz Iván ottani várhivatalnok elv szett egy pert, melyet szomszédja ellen folytatott, azt gyanította, hogy neje összejárt szott ellenfeleivel, és boszút esküdött. Szinleg kibékült szomszédjával és meghívta vacsorára. Ott ültek az asztal körül Klakvitz, neje, két leánya, fia, anyósa, a szomszéd és a szomszédné. Vigan lakmároztak, midőn egyszerre befödött tálat hoztak be. — Ez ritka fogás, szólt a házigazda. Aztán felállt és pezsgős palaczkot emelve fölkiáltott. Eljünk mindannyian: A következő pillanatban felrobbant a tában elrejtve volt dinamit, mely azonnal megölte az összes lakmározókat, csak a cselédeleány és a legfiatalabb Klakvitz leány élt addig, míg a rémes eset előzményeit elmondhatta, a robbanást fél mérföldnyire hallották.

— **Életmentő álmoság.** Grosche János bécsi cipészmeister leánya, a 19 éves Francziska tegnap este 10 órakor egy barátjával eltávozott hazulról s csak reggeli 4 órakor tért haza. Az apa, aki már gyakran büntette meg a leányt kihágásai miatt, most is nagy lármát csapott s keserű szemrehányásokat tett a magáról megfélemedezett teremtésnek. A leány egy ideig sirdogált, aztán szobájába ment és lefeküdt. Egyszerre a szülők rémült segélykiáltásokat hallanak a szobából. Besietnek s látják, hogy Francziska elégtelenített arczeval, irtózatossággal akarta megmérgezni magát. A mig azonban ezen tépelődött, az álom elnyomta, a pohár kiesett a kezéből és arczába folyt a maró folyadék. A leányt a szobájában szántották.

— **Egy leány, mint betörő.** A szegedi ferenczrendiek klostromának különös látogatója akadt a napokban. A látogató egy husz éves leány, ki betörési szándékból kereste fel az ódon templomot. E klostromnak ódon folyosóján a félhomályban Krisztusszobor van a falon, mely mellett persely függ. Ebbé a perselybe az ajtatoskodók szép számmal hullajtják filléreiket. Ezt a perselyt akarta a betörő-leány kiüríteni. De rajta vesztett, mert Hricsovszky Timót gárdián véletlenül meglátta, hogy miként buzgózkodott a térdelő leány egy kézzel a lakatot lefeszíteni. A leányt, kinek neve Zsávorszky Józsa s gyulai illetőségű, a rendőrség oltalmába vette.

— **Tizenhárom gyermek halála.** Boroszlóban borzasztó szerencsétlenség történt. A Cattlens közében levő tavon egy csomó gyermek korcsolyázott s az beszakadt. Tizenhárom gyermek a vízbe fúlt.

— **Rudolf szolgálja.** Bécsből jelentik hogy Imhof Károly, Rudolf trónörökös volt meghitt szolgálja, ki urát utazásaiban és kirándulásaiban mindenüvé hiven elkísérte, Szilveszter estéjén meghalt. Nem rég megbetegedett influenzában, melyhez később tüdőgyulladás is csatlakozott. Ez a baj oltotta ki azután az öreg ember életét.

— **Régi magyar gazdák juhtartása.** Magyarország legnagyobb juhászatai e század elején a következők valának: Eszterházy herceg juhászata állt 240.000 darabból, melyből 4000 mázsa gyapjút nyert. Károlyi Lajos, István és György nyája kitett 75.000 darabot évenként 1500 mázsa gyapjával, Szécsenyi Lajos, Pál és Istváné 75.000 darab 1500 mázsa gyapjával, Batthyányi herceg juhászata 60.000 juhból állt, ebből gyapjutermeleése évenként 1200 mázsa; Károly főhercege 50.000 darab, melyből 1000 mázsa gyapjút hozott évenként; Grassalkovich főhercege szintén 50.000 darab, 1000 mázsa gyapjával; Eszterházy József, Mihály és Károly grófok juhászata 40.000 darabot tett ki, 800 mázsa gyapjával. Batthyányi Gusztáv és Kázmer grófoké hasonlóképen 40.000 800 mázsa gyapjával; Hunyady grófé 30.000 és 500 mázsa gyapju; József nádoré 30.000 melyből szintén 500 mázsa gyapju került ki évenként. Megjegyezzük itt, hogy a magyar gyapju 1822-ben például az első osztályúnak ára 150 frt volt váltó pénzben, a másodosztályúé 130 frt, a harmadosztályútól lefelé 68 frt és még keveseb mázsánként. Évi gyapjutermeleésünk mintegy 160—200 ezer mázsára volt lehető.

— **Leány a vonat alatt.** Szeged mellett, a Valkány és Verbizsa között lakó Gresner Antal vasuti őrnök alig 17 éves gyönyörű szép leányát, Etelkát vasárnap éjjel fél 2 órakor a Temesvárról Budapestre érkező személyvonat elgázolta. Gresner Etelka, a ki fején és mellén sérült meg, rögtön meghalt. Azt sejtik, hogy a leány öngyilkossági szándékkal vetette volna magát a vonat alá.

— **Kétezer millió egy rakáson.** Ez a takaros összegceske a francia nemzeti bank egyik pinczéjében, tűz és víz ellen jól megóva heverészett. A bank itt helyezi el az őrizetére bízott kincseket, a mik már kétezer millió frank értékre szaporodtak. A pincze szűknek bizonyult a rengeteg kincs befogadására s most már költöztetik új helyiségébe a tengerpénzt. Egy hét óta történik ez a költözködés és naponta óriási értékek kerülnek napvilágra a pinczék mélyéből. Odafönt a bank helyiségében egy alkalmazott elhelyezi az értékeket faládákba, melyeknek mindegyike kerek tíz milliót foglal magában, aztán déltájban előállanak a kocsi, melyeket polgári öltözké rendőrök kísérnek. Mindegyik kocsin husz ládat, vagyis kétszáz milliót helyeznek el, aztán felül a kocsi két alkalmazott, két rendőr és egy ki-

sérik át a csinos összeget új szállására. Itt újból megolvassák az értékeket és elhelyezik megfelelő övintézkedések mellett a Banque d'Escompte pinczéibe.

— **A ki sohasem iszik eleget.** A minap vonult nyugdíjba az öreg Jäger, ki huszonöt-éven át volt nagybőgőse az operának s ki a többek között arról volt nevezetes, hogy soha egy félmeszely bornál nagyobb mennyiséget nem rendelt, de félmeszelyenként naponta két-három literet elfogyasztott. Ösmerték őt a legkülönbözőbb lelki állapotban, csak éppen józanul nem. A legcekélyebb pauzát is arra tudta felhasználni, hogy a szomszédos koreszmába egy-egy félmeszelyre átránduljon, de azért soha egy taktust nem mulasztott.

Néhány év előtt veszedelmes szembaj kinezta. Beállított az egyik színházi orvoshoz s kikérte a tanácsát.

Az orvos komoly képet csinált s minthogy ősmerte emberét, így szólott hozzá:

— A baj súlyos, barátom s ha ön nem akarja elveszíteni szemévilágát, véggépp le kell mondania az ivásról.

— Micsoda? Nem szabad innom.

— Egy csöppet sem.

Az öreg Jäger egy deig hűledezve tekintett maga elé, aztán egykedvűen vállat vont s így szólott:

— Tudja mit, doktor ur, látni már eleget látam, hanem inni még nem ittam eleget. Állásolgája.

Azzal sarkon fordult s meg sem állt a legközelebbi koreszmáig.

Irodalom.

— **Az 1848-diki nemzetőrség esküje.** Gracza György a magyar szabadságharcz történetének imént megjelent harmadik füzetében reprodukálja azt az esküformulát, melylyel az 1848-diki pesti polgárőrség megesküdött. Az eskü így szólt: „En, mint a pesti polgári őrsereg tagja esküszöm az élő istenre, hogy hazának, királynak és alkotmányunk tántoríthatlan híve leszek s a törvények és törvényes hatóságoknak, ideértve polgári fő- és al-tiszteimet, mindig engedelmes leszek, azokat tisztelni s törvényszerű parancsait teljesíteni fogom; zászlómat a haza és városom szolgálatában semmi esetben el nem hagyom; őrhadi szolgálatában nappal és éjjel férfiasan viselendem magamat és a rend fenntartásában munkás leszek; általában őrhadi szabályainkat törvénykép tisztelve, azoknak minden pontjait teljesítenem és ellenök véteni nem fogok. Isten engem úgy segítjen Amen.* Még egy érdekes okmányt veszünk át Gracza munkájából: azt a kérvényt, melylyel Pálffy Albert a „Márctius 15-ike” s. erkesztője a lapja megjelenését közölte gróf Zichy Ferenczcel, a helytartótanács alalnökével: „Zicsi Ferencznek, Pesten. Polgár, al-elölölő! Miután szerkesztésem alatt megjelenő lapot a postán is szétküldeni akarom s miután a postai szétküldés elrendelése rövid ideig még a helytartótanács intézkedése alá esik: Megkérem önt, hogy ezen ügyre vonatkozó rendeletét kiadja és így alkalmat nyerjen arra, hogy hivatalos kötelességének egyik ágát teljesíts: Pálffy Albert, a „Márctius 15-ike” szerkesztője.” A füzetben különben van egy Pálffy Albertre vonatkozó 48-diki torzkép reprodukciója is, a képen Pálffy egy „Márctius XV.” feliratu talapzaton ül ugyan. de baljában egy „Táblabíró — Pecsovics — Conservativ” feliratu zászlót tart. Érdekes még a füzet két más torzképe is: az egyiknek czime „Kossuth és Apponyi György, a másiké: V. Ferdinánd álma. A többi képek: Klauzál Gábor és Hajnik Pál arcsképei Táncsics diadalútja, a pesti nemzetőrség, az 1848—49-iki honvéd gyalogság felszerelése stb. A füzet még mindig a márcziusi nagy napok elbeszélésénél tart; ennyire kimerítően és elevenen még a szabadságharcz e részét seholsem tárgyalták. A kiadóhivatal azon újítást léptette életbe, hogy ezentul egyhavi (2 füzetre) és kéthavi (4 füzetre) előfizetéseket is elfogad. Gyűjtőknek minden 7 példány után egy tiszteletpéldány vagy annak bolti ára jár. Előfizetési ár negyedévre (6 füzet) 1 frt 80 kr., félévre (12 füzet) 3 frt 60 kr., egész évre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Újból is ajánljuk hát olvasóinknak Gracza művét, melyet Wodianer F. és fiánál (Budapest, Andrássy-ut 21) lehet megrendelni.

A legelőkelőbb legdiszesebb, s az angol szépirodalmi lapok mintájára szerkesztett és kiállított egyedüli szépirodalmi hetilapunk, az „Ország-Világ,” óriási hódítást tesz a magyar olvasóközönség körében. Ez a gyönyörű, gondosan szerkesztett és fényesen kiállított lap van hivatva arra, hogy elfoglalja helyét a hazánkban divó külföldi szépirodalmi lapoknak. A most megjelent karácsonyi száma, rendkívül érdekes tartalmánál és rendkívül izléses, szép kiállításánál fogva az idei karácsonyi könyvpiacon legszebb terméke. Ugyanezen véleményt mondhatjuk a kezünkben lévő újság első számról. Beszéljen helytünk a tartalomjegyzék, s olvasóink meg fognak róla győződni, hogy tartalom tekintetében is az „Ország-Világ” a legmagasabb színvonalon áll. Midőn erre különösen felhívjuk olvasóink figyelmét, megjegyezzük a lap tartalmáról hogy Jókai Endrődi, Váradi Antal, Abrányi Emil, Kozma Andor, Hege-dűs István, Palágyi Lajos, Dalmady Győző, s a ma-

gyar irodalom még számos elsőrangú kitűnőségének szellemi kincsét tartalmazza a kezeink közt lévő újság első száma, mely végül Szinéri György legújabb regényét és Vértessy Aruold hosszabb elbeszélését kezdi meg. A lap előfizetési ára egész évre 8 frt. fél évre 4 frt. negyedévre 2 frt. mely előfizetési pénzek az „Ország-Világ” kiadóhivatalába Budapest, Hold utca 7. szám alá küldendők. A ki legalább 4 frtnyi előfizetést küld be, az résztvesz a Január 15-én ki-sorsolandó 200 frtos Jókai diszműveinek pályázatán. Mutatványszámok kívánatra ingyen küldetnek.

Szerkesztői üzenet.

Karsai Ferencz Algyő. Pár nap alatt ott lesz.

K. K. Csongrád. Az értesítés igen felháborító. De az isten erősebb a bosszuban telhetetlen embereknél, s mi istenre támaszkodunk s így nincsen ok az aggodalomra. — Nincs semmi körülmények között.

P. Gy. Szeged. Kaució 200 frt. Létszámot nem tudjuk.

J. Károly Budapest. Lapot rendesen küldjük. Előfizetési díj lapunk homlokán látható.

Máthé Károly Losonc. Levél egy hónapig bujdosott valahol. Lapot küldjük.

Nyilttér.

(E rovatban közzétételért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

1—8

A M. K. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRA

Gőzcsepplőgarnitúrák,
hengerkazános
LOKOMBILOK,
szalmakazaló-gépek,
GÖZKUKORICAMORZSOLÓK STIBOR KÖRFÜRÉSZEK
mindig csak
a m. k. államvasutak gépgyára vezérigénységénél
Budapest, VIII., József-körút 41. sz. a.
rendelendők meg.

Molnár Lajos

3 t. 514 számú házánál egy bolt helyiség több mellék épületekkel haszon bérbe kiadó, értekezni lehet saját házánál. 1V3

Hamisításoktól óvakodni kell!

OSÁK SZERKESENFETTEL VALÓDI.

Kapható a fűszer- és csemegekereskedésekben, drogueriák gyógyszerárak, cukrászatok és kávéházakban.

első transatlanti behozatali fűmél társulat. 11 20

Pfau és Társa Fiumében

Pályázati hirdetmény.

Szentes városnál rendszeresített, 1894. január 16-án elfoglalandó két tűzfecskeendő felügyelői állást elnyerni óhajtok felhivatnak, hogy az életkort, szakképességet, illetőséget, lakosságot és előéletet igazoló okmányokkal felszerelt és 50 kros bélyeggel ellátott kérvényeiket 1894. január 12-ik napjáig Szentes város polgármesteri hivatalához adják be. Később érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

Az állások 350 frt évi fizetéssel és egyenruha illetménnyel javadalmaztatnak.

Szentes, 1893. december 27.

Burián Lajos
polgármester.

3-3

5094 a. 893. Szentes város adóhivatalától.

Hivatalos hirdetmény.

A föld és házbirtok után járó általános jövedelmi pótdadó mérséklését illetőleg, az ingatlant bekebelezés által terhelő kamatok bevallására oly értesítéssel hívom fel a adózókat, hogy bekebelezett adósságaiknak bejelentését az **1894 évi január 1-től—31-ig** terjedő időben a városi adóhivatalnál annál is inkább megtegyék mivel a határidőn túl érkezett bejelentések el nem fogadtatnak, s kik ez idő alatt tehervallomásukat megtenni elmulasztják, azok az 1883. évi XLVI. törvényzcikkben a kamatterhek betudásával az ált. jöv. pótdadó mérséklésére s leírására vonatkozólag megszabott kedvezményben nem részesülnek.

Szentesen, 1893. december 22-én.

Bugyi Antal.

3V3

h. adóügyi tanácsnok.

Hirdetmény.

Értesitem Szentes város közönségét, hogy az ártérfejlesztési adó és hadmentességi díj számtisztviselő hivatal f. évi január hó 1-től a tul a kurczai volt iskola épületbe a régi helyére tétetett át.

Szentes, 1894. január 1-én.

Burián Lajos,
polgármester.

Böszörményi Jánosnak

I. t. 723. számú házában egy **bolthelyiség** kiadó.

HORVÁTH JÁNOS

I. tized 436. számú házában két padolt szoba és egy meleg konyha, speisz, padlás, tűzrevalós 1894. április 24-től, 1895. április 24-ig hasznosbérbe kiadó. Ugyanannak a közép rakodókertben nagyobb mennyiségű heréje és szénája van eladó; értekezhetni lehet a város házában az előfogatos szobában, Horváth János előfogatossal. 2V3.

Felhívás heti betétekre!

A Szentes-vidéki takarékpénztár ezennel felhívja mindazokat, kik az intézet kebelébe megnyitott harmadik évszoportbeli betétegyületbe belépni óhajtanak, mikép ebbeli szándékukat részvényenként 50 kr. beiratási díj lefizetése mellett az intézetnél mielőbb jelentsék be.

A betét-egyletbe belépők arra kötelezik magukat, hogy 5 egymásután következő éven át részvényenként 50 krt fognak hetenként az intézet pénztárába befizetni, mely idő elteltével a befizetett összegek után tisztán és adómentesen járó s félvekenként tőkésítendő $4\frac{1}{2}\%$ -os kamatokkal együtt az egész betett összeg ki fog fizettetni.

A betevők sem adót nem fizetnek, sem az üzleti költségekhez nem járulnak.

Bővebb értesítést az intézet hivatalnokai a délelőtti hivatalos órák alatt bárkinek a legkészségesebben adnak.

Szentes, 1893. decz. 9.

3V3

Szentes-Vidéki Takarékpénztár igazgatósága.

Hirdetmény.

A szolnoki kir. tvszék ezennel közhirre teszi, hogy **Kelemen Kajetán** ügyvéd által képviselt **Szaszkó Gáspár** és társai felpereseknek a Tóth Károly polgármester által képviselt kunszentmártoni közbirtokosság alperes ellen a nagykunszentmártoni 121. sz. tjkvben, a nagykunszentmártoni pusztamesterszállási 68 sz. tjkvben és végre a nagykunszentmártoni pusztamesterszállási 572. sz. tjkvben felvett közös ingatlanok egyenkinti arányos felosztása iránti perében — a barátságos egyezség megkísérlésére Kunszentmárton város városházához **1894. évi január hó 18. s következő napjának d. e. 9 órájára**, az egyezség nem sikerülte esetében pedig a perfelvételére a kir. tvszék pertárába 1894. évi január hó 25-ik napjának d. e. 9 órájára kitűzetett határidő.

Felhivatnak tehát az ismeretlen érdekeltek és mindazok, a kik bármi okból megidézhetők nem volnának, hogy képviseltesükről különbeni jogkövetkezmények terhe alatt gondoskodjanak, mert ellenesetben ezennel kinevezett ügygondnok Doba István kunszentmártoni ügyvéd által fognak képviseltetni.

Kelt Szolnokon a kir. tvszéknél 1893. november 14-én.

Csávás,

h. elnök.

3-3.

Bencsik,

jegyző.

Ehrlich József

III. tized 184. sz. háza, mely áll: két szoba, konyha és élés kamrából, hasznosbérbe kiadó.

5094 a. 893. Szentes város adóhivatalától.

Hivatalos hirdetmény.

A szegedi m. kir. Pénzügyigazgatóság 57197 — I. 883 számú rendeletével, — hivatkozással a nagyméltósága m. kir. pénzügyminiszterium f. é. október hó 16-án kelt 73956. számú magas rendletére, az 1894. évi megadóztatás alapmunkálatainak megkezdését elrendelvé, mindazokat, kik az 1875. évi XXIX törvényzcikk 2. §-ában foglalt részletezés szerint III-ad és IV-ed osztályu kereseti adó alá tartoznak, továbbá, kik ugyanezen évi XXII t. cz. 1-ső §-a értelmében tőkekamat és járadék adó fizetésre kötelezvék, vallomástételre ezennel felhívom.

Azon hasznosbérilők, gyárosok, segéd-dolgozó iparosok, kereskedők, gyógyszerészek, általában kik valamely hasznosbérítő üzletet folytatnak, továbbá kik évi vagy havi fizetéssel vagy tisztelet-díjjal egybe nem kötött szellemi vagy művészi foglalkozást űznek kik eddigelé megadóztatva nem lettek volna, üzletükre, jövedelmeikre vonatkozó vallomásaik megtételére a városi adóhivatalnál **1894 évi január 1-től 31-ig terjedő idő alatt** jelentkezni el ne mulasszák.

Megjegyzendő, hogy ezen vallomástétel kötelezettsége azokra, kik a folyó évben működött adókielölő bizottság által 1893—1895. évekre megrovottak, nem terjed ki.

Ugyancsak a fenti határidő alatt kötelesek a tisztviselőket, alkalmazottakat fizető pénztárak s magánosok a tisztviselők s alkalmazottak neveit fizetéseik feltüntetésével jegyzékbe foglalva a IV-ed oszt. ker. adó kiutalás céljából a városi adó hivatalnál benyújtani.

A tőkekamat és járadékadóra vonatkozó vallomások **1894. évi január 15-ig** nyújtandók be.

Midőn az érdekelteket vallomásaiknak az itt kitűntetett időben leendő benyújtására újból is különösen felhívom, egyben értesitem, hogy a vallomást tenni elmulasztók adója, megkérdeztesük nélkül hivatalból szerzett adatok alapján fog megállapítani.

Szentesen, 1893. december hó 22-én.

Bugyi Antal,

h. a. u. tanácsnok.

3V3.

Ügyvédi iroda áthelyezés.

Van szerencsém a t. közönséget és tisztelt klienseimet ez uton értesíteni, hogy ügyvédi irodámat a mai alulirt napon a kispacztéri özv. Bartha Jánosné-féle házból az I. tized 192. számú Kossuth-téri házba: a **refor. egyház bérházába, az ártérfejlesztési hivatal volt helyiségebe** helyeztem át.

Szentes, 1894. évi január hó 3-án.

Dr. Filó Tihamér,
köz- és váltó ügyvéd.

Reggeli harmat Szt.-Remo

Parfumerie Equitable, bécsi cézgtől, kellemes és lágy, frissítő, élénkítő és az elegáns világ legkedveltebb zsebkeendő-illatszere.

75 kr.-os és 1 frtos üvegekben kapható:

Hoffmann Jakab és Grosz Salamon divatáru üzletében.

UNGHVÁRI PÉTER

fogorvosi műterme **SZEGEDEN,**

uj Mayer-ház az „Európa-szálloda” mellett.

Műfogak és fogsorok

24—48 óra alatt fájdalom nélküli betétele arany és cautschuk alapon a legszabályosabb kivitelben.

Plombirozások

a legfinomabb jegecz- s laparanyal, platínával, ezüsttel, stb.

Fogak tisztítása,

12 mindenféle fog- és szájműtétek.

Rendelési idő: d. e. 9—12, d. u. 2—5 óráig.

Fogműtétek cocainnal és altató-gázzal d. e. 11—12-ig.

VIDÉKIEK ÉS ÁTUTAZÓK

előleges bejelentés esetében tartózkodásuk idejére különös tekintetben részesülnek.

Hirdetmény.

A Csongrádmegyei takarékpénztár részvénytársaság.

Piacztéren a Hariss-házban **1894. év január 1-től új betétegyületi csoportot** létesít heti 50 kr befizetéssel, s ezen betétegyületi betét 5% -ot kamatoztattán adómentesen, a betévő a befizetett összegnek $\frac{9}{10}$ részét bármikor felveheti kezesség nélkül.

Továbbá kifizet az intézet minden betét részlet után 150 frtot előre kezesség mellett s a betévő azt 50 kr. befizetéssel hat év alatt törleszti le; alá írni és könyvecskét váltani lehet az intézet helyiségében naponta d. e. 9 órától 12 óráig.

A Magyar takarékpénztárak központi jelzalog bankjával fenálló egyenes össze köttetésünk folytán azon helyzetben vagyunk, hogy **jelzalog kölcsönöket** nyújthatunk bármily összeg erejéig **10 évtől 50 évig** terjedő időre a legelőnyösebb feltételek mellett; a megszavazott kölcsön teljes összegét készpénzben fizetjük ki, **kamat és tőke együttes törlesztése pénztárunknál itt helyben eszközöltetik**, a mi a közönség nagy könnyébségére szolgál.

A felvett jelzalog kölcsönt félévi előleges felmondás mellett a lejárat idő előtt is bármikor vissza lehet fizetni.

TAKARÉKBETÉTEKET

elfogadunk

5%

kamatoztatás mellett.

A kamat adót az intézet fizeti.

Csongrádmegyei takarékpénztár

részvénytársaság

igazgatósága.

3V6

A Szentese-vidéki takarékpénztár
további intézkedésig elfogad **betéteket**
ADÓMENTESEN 3-3

5⁰/₀

kamatoztatás mellett.

Az igazgatóság.

**Hatóságilag engedélyezett nagy
végeladás!**

Miután rőfös üzletem helyiségét a magy.
kir. postaigazgatóság a helybeli **posta- és
távirada hivatalnak** bérelte ki, tiszte-
letteljesen hozom ugy a kereskedő urak,
mint a n. é. közönség b. tudomására hogy
rőfös üzletemet jóval a beszerzett ára-
kon alól is kiárusítom, hogy a helyiséget új
rendeltetésüknek pontosan átadhassam.

Legolesőbb bevásárlási forrás rőfös áruk-
ban ez idő szerint nálam van. Tisztelettel
8-10. **Nyiri Gerzon.**

Épület eladás.

Dónáth Istvánnak a **fábiáni béröld-
jén** egy nyolcz öles tanyai laképülete, ugy
12 kup kukoricaszár eladó; **donáti ta-
nyájára** pedig egy tanyásra van szüksége.

Ertesítés.

Néhai **Hegedűs Vilmos örökösei**
tudomására hozzák a n. é. közönségnek, hogy
a Hegedűs Vilmos vezetése alatt eddig fen-
állott

fényképészeti műtermet

továbbra is fentartják, s felvételek a nap
bármely szakában az eddigi feltételek mellett
eszközöltetnek. 2V2.

Hirdetmény.

A változott pénzviszonyoknak megfelelő-
leg és a további intézkedésig

a szentesi takarékpénztár
betéteket elfogad

5⁰/₀-os kamatoztatás mellett.

Ezenfelül még a tőke kamatadóját is az
intézet viseli.

Szentese, 1893. december 21.

3V3

Az igazgatóság.

Házeladás.

Betlehem utca I. t. 412. számú volt dr.
Pollák, most Volfinger-féle ház, szabadkézből
előnyös feltételek mellett eladó. Tudakozód-
hatni a háznál, vagy Scheinberger és Popper
börkereskedésében a ref. egyház bérházában.

4212 kü. 1893.

Szentese város főjegyzői hivatalától.

Hirdetmény.

Értesítettik a lakosság, hogy a jövő év
tavaszán sorozás alá menő **hadkötelesek ösz-
szeírása** befejeztetvén, a holnapi naptól kezdve
8 napon át **közszemlére** lesz kitéve a főjegy-
zői hivatalban, hol azt bárki megtekintheti,
és az ellen észrevételt tehet.

Tudomására hozatik az első korosztály-
beli hadköteleseknek, hogy a **sorsszám húzás**
a jövő 1894 évi január hó 8-ik napjának
délelőtt 9 órakor tartatik meg a kurezántuli
vált helyiségében, hol az **1-ső korosz-
tálybeli** hadkötelesek megjelenni tartoznak.

Figyelmeztetnek egyuttal azon hadköle-
telek, kik családi vagy vagyoni körülményeik
folytán a tényleges szolgálattétel alóli fel-
mentésre igényt tartanak, hogy ezen folya-
modványaikat, már a jövő év **január** havá-
nak **első napjától** kezdve, benyújthatják a fő-
jegyzői hivatalban.

Azon hadköteleseknek pedig, kik régebbi
korosztályba tartoznak, és a tényleges szol-
gálattétel alól felmentettek, január havában
szintén igazolniok kell igényöket, mi végből
felhivatnak, hogy a főjegyzői hivatalban je-
lentkezzenek.

Szentesen, 1893. december hó 17-én.

Magyar Elek,
h. főjegyző.

3V3.

Gépműhely.

Alulírottak tisztelettel hozzuk a n. é. közönség b. tudomására, hogy Szentesen gőz-
malmunk telepén **Mihalik Gusztáv** gépész és v. gyári műmester vezetése alatt gőzzel
hajtott vastesztergákkal és vasgyalukkal felszerelt

GÉPMŰHELYT

rendeztünk be.

Gépműhelyünkben mindennemű gazdasági, ipar és gőzgépek, szi-
vattyuk tüzi fecskendők stb. javítását, gőzhengerek furását, kazáncsővek ki-
cserélését, stb. stb. valamint gépalkatrészek ujboli elkészítését és mindennemű gépla-
katos munkákat mérsékelt díjért elvállalunk.

Ugyancsak **RÉZÖNTÖDÉNKBEN** rézöntések rendelet szerint eszkö-
zöltetnek és öntvények nyers és kidolgozott állapotban kaphatók.

Sima és Novobáczy.

Naponta friss virstli szalami sajt

Üzleti értesítés.

SCHILLER M. HERMANN fűszerkereskedő ajánlja a téli évadra
dusan felszerelt raktárát, melyben mindenféle téli élelmi cikkek: **déli gyümölcs, halak, heringek szardi-
niák, citrom és narancs, füge** stb. a legjutányosabb árban és friss kitűnő minőségben kaphatók.

1 üveg sör 18 kr.; 10 üveg szállításánál 16 kr.

KITŰNŐ MINŐSEGŰ CSONGRÁDI ES HEGYI BOROK.

Czukor süveggel 48 kr.

„ kimérve 50 „

„ koczka 51 „

„ darál 51 „

Petroleum legf. amerikai 18 literje.
Legfinomabb Cuba, Gyöngy, Moka
és Arany-Jáva Kávét, legfinomabb
Bötticher-féle darált Kávét

1 csomó flóra gyertya 500 gr. 44 kr.

1 „ „ „ 560 „ 48 „

Brazíliai Rum literje 1 forint — kr.

Cuba „ „ 1 „ 40 „

Jamaika „ „ 1 „ 80 „

Konyak kis üveg 80 kr.

Konyak nagy üveg 1 frt 50 kr.

Legfinomabb lisztek.

Stokerai lencse.

5 5

„ borsó.

Legfinomabb gerstli.

Naponta friss palaczk-sör.

Szentese, 1894. Nyomatott Sima Ferencz gyorsajtóján.